

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

06-05-186М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійного вивчення та виконання
практичних завдань з навчальної дисципліни
«Міжнародна статистика і аналітика»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою
«Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 6 від 20.02.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Міжнародна статистика і аналітика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Мазур Н. О. – Рівне : НУВГП, 2025. – 20 с.

Укладач: Мазур Н. О., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Відповідальна за випуск: Міщук Г. Ю., д.е.н., завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Керівник (гарант) ОП: Рощик І. А., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Тематичний зміст дисципліни. Питання та завдання за темами	4
3. Рекомендована література.....	18

© Н. О. Мазур, 2025

© НУВГП, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна дисципліна «Міжнародна статистика і аналітика» належить до вибіркових освітніх компонентів циклу фахової підготовки освітньої програми «Бізнес-аналітика» за спеціальністю 051 Економіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і набуття практичних навичок, спрямованих на ефективний пошук необхідної статистичної інформації міжнародного рівня та застосування відповідних методик для аналізу отриманих даних з використанням рекомендацій міжнародних статистичних організацій.

Основні завдання: здобуття студентами стійких сучасних знань про діяльність міжнародних статистичних організацій та міжнародні статистичні стандарти і класифікації; формування у них вмінь і навичок самостійно здійснювати пошук необхідної інформації, використовуючи міжнародні бази статистичних даних; застосовувати сучасні показники міжнародної статистики і аналітики; аналізувати результати міжнародних статистичних спостережень та користуватися уніфікованими статистичними стандартами.

Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Міжнародна статистика і аналітика» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за освітньою програмою «Бізнес-аналітика» за спеціальністю 051 Економіка. Вимоги до знань, компетенцій та результатів навчання здобувачів вищої освіти визначено галузевими стандартами вищої освіти України.

Програмний матеріал теоретичного курсу рекомендується вивчати в порядку, передбаченому методичними вказівками.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ. ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ЗА ТЕМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ СТАТИСТИКИ І АНАЛІТИКИ

Тема 1. Основні завдання та інструментарій міжнародної статистики і аналітики

Предмет і завдання міжнародної статистики та аналітики. Основні методи міжнародної статистики і аналітики. Показники та інформаційно-методичне забезпечення міжнародної статистики і аналітики.

Питання для самоконтролю

- Що, на Вашу думку, є предметом вивчення міжнародної статистики? На що спрямовані дослідження міжнародної аналітики?
- Які основні проблеми виникають під час узагальнення показників, отриманих від різних країн та організацій?
- Перерахуйте основні правові засади міжнародної статистики?

Тема 2. Служби статистики міжнародних організацій: історія розвитку і сучасний стан

Історія розвитку міжнародної статистики. Статистичні служби та підрозділи ООН (Статистична комісія ООН, Статистичний відділ Секретаріату ООН, Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОП), статистичний відділ Європейської Економічної Комісії, Програми розвитку ООН – ПРООН та ін. Сучасні служби статистики інших міжнародних організацій (МОП, МВФ, ОЕСР, СОТ та ін.). Інші міжнародні статистичні служби та установи

(Євростат, Міжнародний інститут статистики, Інститут статистики ЮНЕСКО). Національні статистичні служби.

Питання для самоконтролю

- Назвіть та охарактеризуйте основні етапи розвитку міжнародної статистики. Розкрийте роль Міжнародного статистичного інституту та Ліги Націй у розвитку Міжнародної статистики. Які ще перші міжнародні статистичні організації Ви можете назвати?
- Назвіть основні напрями діяльності Економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОР) загалом та Статистичної комісії ООН зокрема.
- Назвіть відомі Вам статистичні підрозділи й спеціалізовані агенції ООН.
- Охарактеризуйте основні аспекти діяльності Статистичного управління ЄС (Євростату).

Практичні вправи та завдання

- 2.1. Ознайомлення із змістом та структурою офіційних сайтів міжнародних статистичних організацій:
- Eurostat. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/>.
- Офіційний сайт Інституту статистики ЮНЕСКО. URL: <https://uis.unesco.org/>.
- Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/en/home>.
- Офіційний сайт Міжнародного інституту статистики. URL: <https://isi-web.org/>.
- Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <https://www.ilo.org/>.
- Офіційний сайт Статистичного комітету ООН. URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/>.

Завдання для самостійної роботи

- 2.1. Внесок українських вчених у розвиток міжнародної статистики.
- 2.2. Досвід організації офіційної (державної) статистики в зарубіжних країнах.

Тема 3. Міжнародні класифікації та реєстри

Мета та основні завдання розробки міжнародних статистичних класифікацій. Основні принципи формування міжнародних статистичних класифікацій. Види міжнародних класифікацій.

Міжнародні класифікації видів економічної діяльності. Міжнародна стандартна галузева класифікація усіх видів економічної діяльності (ISIC). Статистична класифікація видів економічної діяльності ЄС (NACE). Інші класифікації видів економічної діяльності.

Міжнародна стандартні класифікації продукції; Міжнародна стандартна класифікація занять; Міжнародна стандартна класифікація професій: загальна характеристика.

Міжнародні статистичні реєстри.

Питання для самоконтролю

- Для чого необхідно розробляти міжнародні статистичні класифікації?
- На яких принципах ґрунтується процес формування міжнародних статистичних класифікацій?
- Які міжнародні галузеві класифікації Вам відомі? Яких сфер діяльності вони стосуються?
- У чому полягає сутність та призначення Міжнародної стандартної галузевої класифікації усіх видів економічної діяльності (ISIC)? Як визначають основний вид діяльності для конкретного підприємства (організації)?

- Які особливості притаманні Статистичній класифікації видів економічної діяльності в Європейському Співтоваристві (NACE)?
- Які ще класифікації видів економічної діяльності використовують на міжнародному рівні?
- Наведіть приклади міжнародного досвіду побудови системи статистичних й адміністративних реєстрів. Яке їх основне призначення?
- За якими правилами складаються статистичні реєстри?

Практичні вправи та завдання

- 3.1. Порівняльний аналіз Міжнародної стандартної галузевої класифікації усіх видів економічної діяльності (ISIC), Статистичної класифікації видів економічної діяльності ЄС (NACE) та Класифікатора видів економічної діяльності в Україні (КВЕД).

Завдання для самостійної роботи

- 3.1. Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) та принципи його ведення.

Тема 4. Міжнародна система національних рахунків.

Історія розвитку міжнародної системи національних рахунків. Основні принципи побудови системи національних рахунків (СНР). Валовий внутрішній продукт (ВВП) як об'єкт міжнародної статистики. Міжнародні порівняння з використанням ВВП.

Питання для самоконтролю

- Охарактеризуйте основні етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків.

- Дайте загальну характеристику структури національних рахунків (СНР). Які основні принципи покладені в основу її побудови?
- Які основні показники результатів економічної діяльності містить система національних рахунків? Як розраховують кожен з названих Вами показників?
- За яких умов можна отримати співставні результати під час міжнародних зіставлень на основі показників ВВП? Які методи переведення ВВП у співставні ціни використовують у міжнародній статистиці та аналітиці? Дайте коротку характеристику кожного з названих Вами методів.

Практичні вправи та завдання

- 4.1. Порівняльний аналіз показників ВВП на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 4.2. Розрахунок й аналіз показників окремих компонентів національних рахунків на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Тема 5. Методологія міжнародних зіставлень

Історія розвитку методології міжнародних зіставлень. Вимоги до міжнародних зіставлень. Європейська програма зіставлень ООН. Показники програми міжнародних зіставлень ООН. Європейської програми зіставлень. Основні методи міжнародних зіставлень ВВП. Історія виникнення та особливості застосування поняття «паритет купівельної спроможності» (ПКС).

Питання для самоконтролю

- Наведіть приклади застосування різних методів міжнародних зіставлень у історичному розрізі.

- Яких вимог необхідно дотримуватися під час проведення міжнародних зіставлень? Обґрунтуйте відповідь.
- Охарактеризуйте методологію Європейської програми зіставлень ООН.
- Які Ви знаєте методи міжнародних зіставлень ВВП? Охарактеризуйте кожен з названих Вами методів
- Що відображає паритет купівельної спроможності (ПКС)? Для чого використовують даний показник?
- Які ще показники, окрім ПКС, використовують для міжнародних зіставлень з використанням ПКС? Що характеризує кожен з названих Вами показників?

Практичні справи та завдання

- 5.1. Порівняльний аналіз методології міжнародних зіставлень макроекономічних показників національної економіки України та інших країн (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Завдання для самостійної роботи

- 5.1. Основні методи міжнародних зіставлень ВВП:
 - Метод ЕКШ;
 - Метод Гірі-Каміса;
 - Метод Герарді й Уолша.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
СТАТИСТИКА Й АНАЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ
ІНДИКАТОРІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ КРАЇН

Тема 6. Міжнародна демографічна статистика і аналітика

Основні показники та методологія міжнародної статистики і аналітики населення. Джерела даних міжнародної статистики населення. Міжнародні рекомендації щодо перепису населення.

Питання для самоконтролю

- Що, на Вашу думку, є предметом вивчення міжнародної демографічної статистики і аналітики?
- Розкрийте сутність міжнародних рекомендацій щодо переписів населення, визначення показників природного та механічного руху населення.
- Які джерела для отримання інформації використовує міжнародна демографічна статистика?

Практичні вправи та завдання

- 6.1. Порівняльний аналіз динаміки чисельності та структури населення (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 6.2. Порівняльний аналіз показників природного руху населення (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 6.3. Порівняльний аналіз показників механічного руху населення (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Завдання для самостійної роботи

- 6.1. Статистичні показники перепису населення на основі міжнародних рекомендацій.
- 6.2. Дослідження (публікації) міжнародних статистичних організацій щодо сучасних тенденцій соціально-демографічної ситуації в Україні.

Тема 7. Міжнародна статистика і аналітика праці та рівня життя населення

Міжнародні класифікації занять, професій і освіти. Міжнародна класифікація статусу зайнятості (ICSE). Міжнародна стандартна класифікація професій ISCO. Міжнародна стандартна класифікація освіти ISCED-1997.

Завдання та функції Міжнародної організації праці. Рекомендації МОП щодо визначення економічно активного населення. Система показників міжнародної статистики праці. Джерела інформації про зайнятість населення країн світу. Статистика і аналітика рівня життя населення.

Питання для самоконтролю

- З якою метою створена Міжнародна класифікація статусу зайнятості (ICSE)? Які основні елементи включає міжнародна класифікація занять?
- За яким принципом побудована Міжнародна стандартна класифікація професій (ISCO)? Яка основна мета використання ISCO? Для чого використовують стандарти ISCO?
- З якою метою створена Міжнародна стандартна класифікація освіти (ISCED)?
- На що спрямовані дослідження міжнародної статистики праці?
- Якими показниками зайнятості та безробіття населення оперує міжнародна статистика і аналітика?

- Що характеризують показники заміщення та міграції робочої сили?
- Які Ви знаєте стандарти рівня життя населення, рекомендовані ООН?

Практичні вправи та завдання

- 7.1. Порівняльний аналіз показників зайнятості, безробіття та неповної зайнятості на основі даних Eurostat *(завдання конкретизується під час навчального заняття)*.
- 7.2. Аналіз показників функціонування сектора неформальної економіки на основі даних Eurostat *(завдання конкретизується під час навчального заняття)*.
- 7.3. Порівняльний аналіз показників доходів та витрат населення на основі даних Eurostat *(завдання конкретизується під час навчального заняття)*.
- 7.4. Порівняльний аналіз соціально-економічної диференціації населення за рівнем доходів та співвідношення з межею бідності на основі даних Eurostat *(завдання конкретизується під час навчального заняття)*.

Завдання для самостійної роботи

- 7.1. Розгорнута характеристика міжнародних класифікацій:
 - Міжнародна класифікація статусу зайнятості (International Classification of Status in Employment) ICSE-93;
 - Міжнародна стандартна класифікація професій (International Classification of Occupations) ISCO-88;
 - Міжнародна стандартна класифікація освіти (International Classification of Education)(ISCED-1997).

➤ 7.2. Дослідження (публікації) міжнародних статистичних організацій щодо сучасних тенденцій соціально-економічної ситуації в Україні (ситуація на ринку праці, рівень та якість життя населення).

Тема 8. Міжнародна статистика і аналітика промисловості

Система показників міжнародної статистики і аналітики промисловості. Джерела інформації міжнародної статистики промисловості. Міжнародні зіставлення показників результатів промислового виробництва. Міжнародні зіставлення показників продуктивності праці в промисловості.

Питання для самоконтролю

- Які групи показників охоплює мінімальна, а які – повна світова програма статистики промисловості?
- Назвіть основні показники міжнародної зіставності, рекомендовані для статистики промисловості ООН.
- Які основні джерела інформації використовує міжнародна статистика промисловості?
- Як здійснюють зіставлення структури промисловості окремих країн?
- Назвіть і коротко охарактеризуйте основні показники промислового виробництва, які використовуються у міжнародній статистиці та аналітиці. В чому полягають переваги й недоліки названих Вами натуральних, а в чому – вартісних показників?
- Наскільки показники, які використовуються у міжнародній статистиці, можуть забезпечити реальну міжнародну зіставність промислового виробництва? Обґрунтуйте відповідь, використовуючи конкретні приклади.

- Для чого проводять зіставлення продуктивності праці в промисловості? Які проблеми необхідно вирішувати під час такого зіставлення?
- Які методи використовують для міжнародних зіставлень продуктивності праці в промисловості? Розкрийте сутність названих Вами методів.
- Які міжнародні індекси промислового виробництва розраховують сьогодні у світі? Дайте коротку характеристику кожного з названих Вами індексів.

Практичні вправи та завдання

- 8.1. Порівняльний аналіз показників промислового виробництва на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 8.2. Розрахунок і порівняльний аналіз показників продуктивності праці у промисловості на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Тема 9. Міжнародна статистика і аналітика сільського господарства

Система показників міжнародної статистики і аналітики сільського господарства. Джерела інформації міжнародної статистики сільського господарства. Міжнародні зіставлення продукції сільського господарства. Міжнародні зіставлення продуктивності праці у сільському господарстві

Питання для самоконтролю

- Якими показниками оперує міжнародна статистика і аналітика сільського господарства? Наведіть приклади особливостей застосування статистичних сільськогосподарських показників у різних країнах світу

- Які джерела інформації використовують для проведення міжнародних статистичних досліджень?
- Які методи використовують для міжнародних зіставлень продукції сільського господарства?
- Для чого проводять зіставлення продуктивності праці у сільському господарстві?
- Які методи використовують для міжнародних зіставлень продуктивності праці у сільському господарстві? Розкрийте сутність названих Вами методів.

Практичні вправи та завдання

- 9.1. Порівняльний аналіз показників сільського господарства на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 9.2. Розрахунок і порівняльний аналіз показників продуктивності праці у сільському господарстві на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Завдання для самостійної роботи

- 9.1. ФАО (Food and Agricultural Organization of The United Nations): мета створення, завдання та основні аспекти діяльності.

Тема 10. Статистика міжнародної торгівлі

Міжнародні класифікації продукції. Міжнародна стандартна торгівельна класифікація (SICT). Гармонізована система опису та кодування товарів (HS). Центральна класифікація продукції (CPC). Класифікації продукції ЄС: класифікація продукції за видами діяльності (CPA), класифікація видів промислової продукції (PRODCOM), комбінована номенклатура (CN).

Основні поняття статистики міжнародної торгівлі.
Система показників статистики зовнішньої торгівлі.
Статистичні публікації ООН у сфері торгівлі. Статистичний щорічних світової торгівлі.

Питання для самоконтролю

- Охарактеризуйте особливості побудови Міжнародної стандартної торговельної класифікації (SITC). Для чого використовують SITC?
- Які особливості характерні Гармонізованій системі опису та кодування товарів (HS)? Для чого використовують дану систему?
- Які класифікації продукції ЄС Вам відомі? Дайте коротку характеристику кожної з названих Вами європейських класифікацій продукції.
- Що, на Вашу думку, є об'єктом спостереження статистики міжнародної торгівлі? Які основні джерела інформації використовують у міжнародній статистиці торгівлі?
- Перерахуйте і коротко охарактеризуйте показник статистики зовнішньої торгівлі.
- Поясніть методику аналізу збалансованості зовнішньої торгівлі.

Практичні вправи та завдання

- 10.1. Порівняльний аналіз показників міжнародної торгівлі товарами на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 10.2. Порівняльний аналіз показників міжнародної торгівлі послугами на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

➤ 10.3. Порівняльний аналіз структури й механізмів застосування Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) з міжнародними класифікаціями (*завдання конкретизується під час навчального заняття*). Можливості гармонізації класифікацій продукції.

Завдання для самостійної роботи

➤ 10.1. Центральна класифікація продукції (класифікація основної продукції) – СРС: принцип побудови та сфера використання.

➤ 10.2. Брюссельська тарифна класифікація (номенклатура) продукції: принцип побудови та сфера використання.

➤ 10.3. Основні напрями діяльності Міжнародного торговельного центру ЮНКТАД МТЦ.

Тема 11. Міжнародна статистика і аналітика фінансів

Основні складові міжнародної статистики фінансів. Статистика платіжного балансу. Методи розрахунку валютних курсів.

Питання для самоконтролю

➤ З яких компонентів складається міжнародна статистика фінансів?

➤ Охарактеризуйте статистику державних фінансів; грошово-кредитну статистику та фінансову статистику як основні напрями реалізації міжнародної статистики фінансів.

➤ Як Ви розумієте поняття «платіжний баланс»? Яке призначення платіжного балансу?

- За якими правилами розраховують платіжний баланс? Охарактеризуйте структуру та методологію складання платіжного балансу.
- Що означає поняття «рівновага платіжного балансу»? У яких випадках країну вважають нетто-інвестором, а у яких – нетто-боржником? Які висновки про фінансовий стан країни можна зробити на основі аналізу значення сальдо платіжного балансу?

Практичні вправи та завдання

- 11.1. Розрахунок та порівняльний аналіз основних показників міжнародної статистики фінансів на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).
- 11.2. Порівняльний аналіз світового ринку валют і цінних паперів на основі даних Eurostat (*завдання конкретизується під час навчального заняття*).

Завдання для самостійної роботи

- 11.1. Види цін залежно від умов угоди, визначених ІНКОТЕРМС.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. Базова

1. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022 р. № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
3. Міжнародна економічна статистика : методичний посібник К. : 2019. 160 с. URL: <https://surl.li/evqclx>.

4. Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник К. : КНТЕУ, 2019. 456 с.

3.2. Допоміжна

5. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 428. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF#Text>.
6. Захарова О. В. Міжнародна економічна статистика : навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2014. 148 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/441/1/zakharova_mizhnar_ekonom_statystyka.pdf.
7. Мармоза А.Т. Теорія статистики, Підручник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 592 с.
8. Підгорний А. З., Милашко О. Г., Русева О. П. Міжнародна статистика: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2012. 162 с. URL: <https://surl.li/egouhr>.
9. Рощик І. А. Соціально-економічна статистика : навчальний посібник. Рівне : НУВГП. 2010. 338 с.
10. Статистика. Конспект лекцій. URL: <https://buklib.net/books/35932/>.
11. Шестерняк М. М. Міжнародна статистика : опорний конспект лекцій з дисципліни. Тернопіль 2020. 138 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38439/1/miznar.statustuka.pdf>.

3.3. Інформаційні ресурси

- Аналітика міжнародна. Велика українська енциклопедія : веб-сайт. URL: <https://surl.li/oypldh>.

- КВЕД-2010. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html.
- Національні (державні) статистичні класифікації (класифікатори). Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua/work/klass200n.htm>.
- Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010. URL: <https://jobs.ua/classifier>.
- Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
- Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
- Eurostat. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/>.
- Офіційний сайт Інституту статистики ЮНЕСКО. URL: <https://uis.unesco.org/>.
- Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/en/home>.
- Офіційний сайт Міжнародного інституту статистики. URL: <https://isi-web.org/>.
- Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <https://www.ilo.org/>.
- Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua.
- Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org/.
- Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: www.wto.org.
- Офіційний сайт Статистичного комітету ООН. URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/>.